

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/399/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233425
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4112233425.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Jarmily Pogranovej a JUDr. Vladimíra Novotného, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporkyni: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 19. marca 2014 č. k. 10C/19/2013-54, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporkyni **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy vo veciach sp. zn. 10C/19/2013, 10C/20/2013, 10C/21/2013, 10C/22/2013, 10C/23/2013, 10C/26/2013, 10C/30/2013, 10C/31/2013, 10C/32/2013, 10C/33/2013 spojených na spoločné konanie pod sp. zn. 10C/19/2013. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie právne oprel o ust. § 3 ods. 1 písm. d/, ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, ods. 2, § 19 ods. 1, ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ust. § 41 ods. 2 písm. i/, § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Z hľadiska skutkového stavu mal za preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10C/19/2013 sa navrhovateľ domáhal zaplataenia majetkovej škody 125 eur a nemajetkovej ujmy 363,27 eur pre nesprávny úradný postup v konaní vedenom pred Okresným súdom Nitra pod sp.zn.18Er/907/2010, kde bola dňa 24.11.2010 súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktorú súd zamietol uznesením č.k. 18Er/907/2010-9 zo dňa 28.02.2011. V konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10C/20/2013 sa navrhovateľ domáhal náhrady majetkovej škody v sume 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 248,94 eur pre nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 12Er/601/2010, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenej súdu dňa 12.08.2010, uznesením č.k. 12Er/601/2010-10 zo dňa 17.08.2010, ktorým žiadosť zamietol. V konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10C/21/2013 sa navrhovateľ domáhal náhrady majetkovej škody v sume 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 341,14 eur pre nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 10Er/907/2010, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenej súdu dňa 24.11.2010, uznesením č.k. 10Er/907/2010-9 zo dňa 29.12.2010, ktorým žiadosť zamietol. V konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10C/22/2013 sa navrhovateľ domáhal náhrady majetkovej škody v sume

125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 825 eur pre nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 34Er/582/2010, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenej súdu dňa 04.08.2010, uznesením č.k. 34Er/582/2010-9 zo dňa 11.10.2010, ktorým zamietol žiadosť súdneho exekútora v časti zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 800,62 eur od 20.10.2009 do zaplatenia, v časti zákonného úroku vo výške 6 % p.a. zo sumy 402,29 eur od 04.01.2010 do zaplatenia, v časti poplatku za poskytnutie úveru vo výške 382,39 eur v časti poplatku za upomienku vo výške 19,90 eur a vydal poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi na vymoženie povinnosti zaplatiť sumu 398,33 eur, úrok vo výške 6 % p.a. zo sumy 398,33 eur od 04.01.2010 do zaplatenia a trovy konania. V konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10C/23/2013 sa navrhovateľ domáhal náhrady majetkovej škody v sume 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 330,00 eur pre nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra sp. zn. 23Er/7/2009, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenej súdu dňa 09.01.2009 vydaním poverenia súdnemu exekútorovi dňa 20.01.2009, teda po uplynutí zákonom ustanovenej lehote. V konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10C/26/2013 sa navrhovateľ domáhal náhrady majetkovej škody v sume 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 403,84 eur pre nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra sp. zn. 25Er/959/2010, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenej súdu dňa 09.12.2010, uznesením č.k. 25Er/959/2010-9 zo dňa 21.02.2011, ktorým žiadosť zamietol. V konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10C/30/2013 sa navrhovateľ domáhal náhrady majetkovej škody v sume 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 735,76 eur pre nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 34Er/466/2010, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenej súdu dňa 23.06.2010, uznesením č.k. 34Er/466/2010-12 zo dňa 11.04.2011, ktorým žiadosť zamietol. V konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10C/31/2013 sa navrhovateľ domáhal náhrady majetkovej škody v sume 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 595,61 eur pre nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra sp. zn. 18Er/581/2010, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenej súdu dňa 04.08.2010, uznesením č.k. 18Er/581/2010-9 zo dňa 06.04.2011, ktorým žiadosť zamietol. V konaní vedenom Okresným súdom Topoľčany pod sp. zn. 10C/32/2013 sa navrhovateľ domáhal náhrady škody v sume 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 1.281,58 eur pre nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra sp. zn. 7Er/529/2010, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenej súdu dňa 15.07.2010, uznesením č.k. 7Er/529/2010-14 zo dňa 06.03.2012, ktorým žiadosť zamietol. V konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10C/33/2013 sa navrhovateľ domáhal náhrady majetkovej škody v sume 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 420,43 eur pre nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra pod sp.zn. 24Er/803/2010, kde o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenej súdu dňa 19.10.2010, bolo rozhodnuté uznesením č.k. 24Er/803/2010-9 zo dňa 15.12.2010, ktorým súd žiadosť zamietol. Súd uznesením zo dňa 22.02.2013 č.k. 10C/19/2013-22 spojil na spoločné konanie vyššie uvedené veci vedené na Okresnom súde Topoľčany s tým, že spoločné konanie sa bude viesť pod sp. zn. 10C/19/2013. Navrhovateľ si uplatnil náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že v exekučnom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ktorý mal spočívať v tom, že o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, v primeranom čase a bez zbytočných prietahov a okrem toho navrhovateľ namietal vykonanie úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok. Pokiaľ ide o poslednú námietku navrhovateľa a to vykonanie úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, tak podľa názoru súdu tým, že vyšší súdny úradník v exekučnom konaní skúmal exekučný titul a výsledkom tohto postupu bolo rozhodnutie, ktorým zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, nedošlo k žiadnemu nesprávnemu úradnému postupu ani k porušeniu práv oprávneného, nakoľko exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie a môže tak urobiť na návrh účastníka ako aj bez návrhu, pričom môže exekučný titul preskúmať aj z hľadiska príslušných hmotnoprávných zákonných ustanovení a nielen z procesného hľadiska (uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 499/2010) a preto týmto postupom nedošlo k žiadnemu nesprávnemu úradnému postupu namietanému v návrhu navrhovateľa. Ďalším dôvodom namietaného nesprávného úradného postupu malo byť nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote resp. v primeranom čase a bez zbytočných prietahov, avšak súd nezistil žiadne porušenie zákona zo strany exekučného súdu a dospel k záveru, že v tomto prípade nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu a tým ani k vzniku nároku navrhovateľa na náhradu škody. Je pravdou, že podľa § 44 ods.2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.5.2010 bol súd povinný

preskúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s návrhom na vykonanie exekúcie a exekučným titulom a v prípade, ak nezistil rozpor týchto písomností so zákonom, tak do 15 dní od doručenia žiadosti bol povinný písomne poveriť exekútora, aby vykonal exekúciu. Uvedená zákonná 15 dňová lehota však platí iba v prípade, ak skutočne zo strany súdu je vydané poverenie exekútorovi na vykonanie exekúcie, ale v prípade zistenia rozporu žiadosti, návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadna lehota na vydanie zamietajúceho uznesenia nie je ustanovená a preto je možné ďalší postup súdu skúmať iba z hľadiska časovej primeranosti a konania bez zbytočných prieťahov. Uvedený logický výklad ustanovenia § 44 ods. 2 EP vyplýva z toho, že pokiaľ doklady predložené súdnym exekútorom nie sú v rozpore so zákonom, tak by pre exekučný súd nemal byť problém vydať poverenie v lehote 15 dní, avšak pokiaľ súd zistí rozpor predložených písomností a to hlavne exekučného titulu so zákonom, tak zamietajúce rozhodnutie nie je možné vydať v lehote 15 dní, nakoľko samotnému rozhodnutiu predchádza postup súdu, v rámci ktorého vyzýva, či už súdneho exekútora, oprávneného alebo jeho právneho zástupcu na predloženie dokladov resp. preskúmava doklady, na základe ktorých došlo k vydaniu exekučného titulu a z hľadiska časovej náročnosti môže uvedený postup súdu trvať aj niekoľko mesiacov a to hlavne vtedy, ak dožiadané subjekty na výzvu súdu nereagujú v stanovenej lehote, prípadne je potrebné zo strany súdu žiadosti opakovať. Keďže ustanovenie § 44 ods.2 EP v znení účinnom do 31.5.2010 obsahuje iba zákonnú lehotu na vydanie poverenia, avšak neobsahuje lehotu na vydanie uznesenia o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia, tak v zmysle § 9 ods.1 Zákona č.514/2003 Z. z. nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup súdu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote, keďže pre zamietavé rozhodnutie zákon žiadnu lehotu neustanovuje. Z toho dôvodu nebol splnený základný predpoklad, aby súd mohol konštatovať nesprávny úradný postup v exekučnom konaní, nakoľko pre také rozhodnutie, aké bolo vydané v skúmanom exekučnom konaní zákon žiadnu lehotu neustanovuje. Rozdielne názory na výklad ustanovenia § 44 ods.2 EP v znení účinnom do 31.5.2010 ako aj množiace sa exekučné konania na základe rozhodcovských rozsudkov a notárskych zápisníc s prihliadnutím na potrebu ochrany spotrebiteľov si následne uvedomil aj zákonodarca, pretože od 1.6.2011 bolo zmenené znenie § 44 ods.2 EP tak, že lehota 15 dní neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods.2 písm. c/ a d/ pre prípad písomného poverenia exekútora, avšak ďalšie znenie tohto zákonného ustanovenia zostalo nezmenené s tým, že pre vydanie zamietajúceho uznesenia nebola ani po novelizácii stanovená žiadna lehota. Pokiaľ by aj nebolo možné stotožniť sa s názorom súdu pri výklade ust. § 44 ods.2 EP s tým, že pre vydanie poverenia ako aj pre zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia by mala platiť 15 dňová lehota, tak v tom prípade je potrebné poukázať na stanovisko Ústavného súdu SR, podľa ktorého samotné nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na rozhodnutie o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií nie je možné považovať za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote, ale je potrebné skúmať aj objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote (nálež ÚS SR sp.zn. IV.ÚS 471/2012). Nepreukázanie nesprávneho úradného postupu, reálne nepreukázanie vzniku škody, chýbajúca príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, boli dôvodmi na zamietnutie uplatnených nárokov pre ich nedôvodnosť. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď plne úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnil a ani nepreukázal, že by mu trovy konania vznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z.. Svojim rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Poukázal tiež na to, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súd

zamietnutím znaleckého dokazovania znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Súd tak založil svoje rozhodnutie na nedostatočne zistenom skutkovom stave. Ďalej argumentoval, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyše jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickéj situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Odvolačný súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáha zaplata sumy 125 eur z titulu náhrady škody a sumy 363,27 eura z titulu nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom na označenom súde pod sp. zn. 18Er/907/2010, ktorý podľa navrhovateľa rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s omeškaním viac ako 197 dní, zaplata sumy 125 eur z titulu náhrady škody a sumy 248,94 eur z titulu nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom na označenom súde pod sp. zn. 12Er/601/2010, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s omeškaním viac ako 135 dní, zaplata sumy 125 eur z titulu náhrady škody a sumy 341,14 eur z titulu nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom na označenom súde pod sp. zn. 10Er/907/2010, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s omeškaním viac ako 185 dní, zaplata sumy 125 eur z titulu náhrady škody a sumy 825,00 eur z titulu nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom na označenom súde pod sp. zn. 34Er/582/2010, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s omeškaním viac ako 15 mesiacov, zaplata sumy 125 eur z titulu náhrady škody a sumy 330,00 eur z titulu nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom na označenom súde pod sp. zn. 23Er/7/2009, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s omeškaním viac ako 6 mesiacov, zaplata sumy 125 eur z titulu náhrady škody a sumy 403,84 eur z titulu nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom na označenom súde pod sp. zn. 25Er/959/2010, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s omeškaním viac ako 219 dní, zaplata sumy 125 eur z titulu náhrady škody a sumy 735,76 eur z titulu nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom na označenom súde pod sp. zn. 34Er/466/2010, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s omeškaním viac ako 399 dní, zaplata sumy 125 eur z titulu náhrady škody a sumy 595,61 eur z titulu nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom na označenom súde pod sp. zn. 18Er/581/2010, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s omeškaním viac ako 323 dní, zaplata sumy 125 eur z titulu náhrady škody a sumy 1.281,58 eur z titulu nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom na označenom súde pod sp. zn. 7Er/529/2010, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s omeškaním viac ako 695 dní, zaplata sumy 125 eur z titulu náhrady škody a sumy 420,43 eur z titulu nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom na označenom súde pod sp. zn. 24Er/803/2010, ktorý rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s omeškaním viac ako 228 dní. Uvedených súm náhrady škody a nemajetkovej ujmy sa

domáhal podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Nesprávny úradný postup navrhovateľ vzhliadol v nevydaní rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote a v prieťahoch v konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, keď exekučný súd vykonal opätovné posúdenie práva navrhovateľa na zaplatenie dlhu v časti istiny, čím vytvoril stav zakladajúci reálnu nevykonalnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01. 01. 2013 (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“), ktorý na danú vec dopadá, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe a d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Úvodom je potrebné poznamenať, že v nadväznosti na čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a čl. 36 ods. 3, 4 Listiny základných práv a slobôd (zák. č. 23/1991 Zb.) je zák. č. 514/2003 Z.z. osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaných, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). Zároveň je samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody (§ 7), a tiež za rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo o väzbe (§ 8). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem „nesprávny úradný postup“, vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti

súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003/Z.z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde teda najmä o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

V súdnej veci správne súd prvého stupňa vo svetle týchto záverov posudzoval existenciu predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu uplatňovanú navrhovateľom v konaní. V tomto smere v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver. Odpoveď, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom ustanovenej lehote, poskytuje ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom do 31. 05. 2010 a v znení účinnom od 01.06.2010, teda v čase začatia jednotlivých exekučných konaní (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.06.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd zastáva názor, že z prejavu vôle normotvorcu obsiahnutom v zhora citovanom ustanovení plynie záver, podľa ktorého 15-dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Prejav vôle vyjadrený v právnej norme je totiž potrebné ozrejmiť výkladovými metódami, ktoré zachovávajú autenticitu sledovaného zámeru, čo umožňuje výklad doslovný, gramatický a systematický, pričom niet dôvodu pre použitie analógie. V tejto súvislosti je zvlášť významné, že úmyslom zákonodarcu bolo práve zefektívnenie exekučného konania v snahe dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu a tak prispieť k lepšej vymožitelnosti práva. Táto požiadavka však stráca svoj základný význam a opodstatnenosť v prípade, že niet exekučného titulu pre jeho rozpor so zákonom ako materiálneho predpokladu každej exekúcie. Neznamená to však, že i vtedy exekučné konanie nemusí naplniť právo účastníka na prejednanie veci v primeranej lehote a bez zbytočných prietahov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru, aby sa tak odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Pokiaľ by ale zákonodarca mal úmysel, aby 15-dňová lehota exekučného súdu dopadala i na rozhodnutie, ktorým zamietne žiadosť exekútora o udelenie poverenia, bol by to explicitne zakotvil spôsobom ako v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. v ust. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť (či už pozitívne alebo negatívne) v tam stanovenej lehote na rozdiel od ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, kde uložil exekučnému súdu do 15 dní od doručenia žiadosti „poveriť“ exekútora, aby exekúciu vykonal. Obdobnú paralelu možno nájsť i v odvolaní proti rozhodnutiam v exekučnom konaní, ktoré v zásade nie je prípustné (§ 202 ods. 2 OSP), pokiaľ Exekučný poriadok výslovne vo svojich ustanoveniach nezakotvuje, že odvolanie prípustné je a taktiež i v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku (napr. § 16 ods. 1, § 75 ods. 4, 5, § 92 ods. 5, § 95 ods. 3 atď.), ktoré sa na exekučné konanie použijú, ak Exekučný poriadok neustanovuje inak (§ 251 ods. 4 OSP).

S ohľadom na cieľ a zásady Exekučného poriadku, na ktorých je budovaný, preto jeho ust. § 44 ods. 2 nie je možné interpretovať rozširujúcim spôsobom tak, ako to predkladá navrhovateľ. Odvolacím súdom zastávaný názor v konečnom dôsledku, s prihliadnutím na vzájomné súvislosti a účel sledovaný právnou úpravou, nemožno označiť ani za neprimeraný alebo svojvoľný výklad práva upierajúci základné práva a slobody, súčasťou ktorých je i právo na súdnu ochranu. Vychádzajúc z týchto záverov v danej veci s ohľadom na skutočnosť, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučným súdom zamietnutá, nedošlo tak z jeho strany k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote.

Rovnako tak v sporom dotknutom exekučnom konaní neboli preukázané navrhovateľom avizované zbytočné prieťahy, ktoré tvrdenie podliehalo prieskumnej činnosti súdu z hľadiska platnej právnej úpravy § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v čase vzniku zodpovednostného vzťahu, na čo odvolateľ dôvodne poukazuje. Ustanovenie § 9 zákona treba na vec aplikovať v takom znení, v akom platil v čase namietaného nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci a nie je teda možné toto zákonné ustanovenie vykladať v zmysle jeho znenia po novele od 01.01.2013 (zákonom č. 412/2012 Z. z.), z čoho potom vyplýva, že postup exekučného súdu bolo nevyhnutné posúdiť aj z hľadiska „zbytočných prieťahov“ a to súdom samostatne, bez potreby existencie rozhodnutia alebo konania iného orgánu v zmysle znenia ustanovenia § 9 ods. 2 po novelizácii od 01.01.2013. Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Právo každého na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu, zakotvuje i čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru. V tomto smere rozsiahla rozhodovacia prax ústavného súdu ustálila, že pri rozhodovaní, či vo veci došlo k prieťahom v konaní, sa zohľadňujú tri kritéria, ktorými sú: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval. Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone, ale s ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa aj v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy. Hodnotiac postup exekučného súdu z hľadiska týchto kritérií je významné, že ako už bolo uvedené, žiadosť súdneho exekútora bola doručená exekučnému súdu dňa 09. 12. 2010 a exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok zaväzujúci povinného na plnenie z titulu spotrebiteľskej úverovej zmluvy. V nadväznosti na tento exekučný titul exekučný súd viazaný ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, zvýrazňujúcim zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia ako výsledku náležitého preskúmania, okrem iného i exekučného titulu, po jeho starostlivom posúdení v postupe exekučného súdu a to Okresného súdu Nitra vo veci sp. zn. 18Er/907/2010, ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 96 dňoch od doručenia žiadosti (nie 197 dní, ako v návrhu zavádzajúco uviedol navrhovateľ), v postupe Okresného súdu Nitra vo veci sp. zn. 12Er/601/2010, ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 5 dňoch od doručenia žiadosti (nie 135 dní, ako v návrhu zavádzajúco uviedol navrhovateľ), v postupe Okresného súdu Nitra vo veci sp. zn. 10Er/907/2010, ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 35 dňoch od doručenia žiadosti (nie 185 dní, ako v návrhu zavádzajúco uviedol navrhovateľ), v postupe Okresného súdu Nitra vo veci sp. zn. 34Er/582/2010, ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti zmenkového úroku, zákonného úroku, poplatku za poskytnutie úveru a poplatku za upomienku po 68 dňoch od doručenia žiadosti, v postupe Okresného súdu Nitra vo veci sp. zn. 25Er/959/2010, ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 74 dňoch od doručenia žiadosti (nie 219 dní, ako v návrhu zavádzajúco uviedol navrhovateľ), v postupe Okresného súdu Nitra vo veci sp. zn. 34Er/466/2010, ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 292 dňoch od doručenia žiadosti (nie 399 dní, ako v návrhu zavádzajúco uviedol navrhovateľ), v postupe Okresného súdu Nitra vo veci sp. zn. 18Er/581/2010, ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 245 dňoch od doručenia žiadosti (nie 323 dní, ako v návrhu zavádzajúco uviedol navrhovateľ), v postupe Okresného súdu Nitra vo veci sp. zn. 7Er/529/2010, ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 600 dňoch od doručenia žiadosti (nie 695 dní, ako v návrhu zavádzajúco uviedol navrhovateľ), v postupe Okresného súdu Nitra vo veci sp. zn. 24Er/803/2010, ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 57 dňoch od doručenia žiadosti (nie 228 dní, ako v návrhu zavádzajúco uviedol navrhovateľ), s ohľadom na okolnosti prípadu, nemožno

vzhľadnú zbytočné prieťahy. Okresný súd Nitra vo veci sp. zn. 23Er/7/2009 rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vydaním poverenia súdnemu exekútorovi dňa 20.01.2009, po 11 dňoch od doručenia žiadosti, teda v zákonnej lehote. V exekučnej veci vedenej Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 34Er/582/2010, začalo exekučné konanie za účinnosti ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.06.2010, v zmysle ktorého lehota na vydanie poverenia neplatila, ak išlo o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/, d/, čo bol aj tento prípad.

K navrhovateľom posledne tvrdenému dôvodu nesprávneho úradného postupu v súvislosti so zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, v dôsledku čoho nie je spôsobilým exekučným titulom, odvolací súd nepovažuje za zmysluplné sa bližšie vyjadrovať a v podrobnostiach odkazuje na správne a presvedčivé dôvody napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa. Poukazuje ďalej len na to, že v tomto smere sú právne závery ustálené judikatúrou Najvyššieho súdu SR aj Ústavného súdu SR a odvolací súd nemá dôvod sa od nich odkloniť. V konečnom dôsledku sú dobre známe i samotnému navrhovateľovi, resp. by mu mali byť, keďže mu ako oprávnenému v exekučných veciach boli doručené tisíce rozhodnutí, týkajúcich sa danej problematiky. Za daných okolností, tak i podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávne úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre zodpovednosť odporcu za navrhovateľom v tomto konaní požadovanú náhradu škody a nemajetkovú ujmu. Odvolací súd ale tiež dodáva, že pokiaľ navrhovateľ nedisponoval spôsobilým exekučným titulom, nemohol sa v rámci exekúcie vôbec domôcť ani nároku od povinnej vyplývajúcej mu z úverovej zmluvy, a preto s rozhodcovským rozsudkom ako nulitným aktom v exekučnom konaní sa ani nemôže spájať vznik akejkoľvek škody oprávneného pre samotnú nemožnosť realizácie exekúcie. Premieta sa tu tak zásada, podľa ktorej „na neprávne nemožno stavať právo“.

Záverom odvolací súd konštatuje, že hoci navrhovateľ ani nekonkretizoval svoj odvolací dôvod a postup prvostupňového súdu v konaní, ktorým malo dôjsť k odňatiu mu možnosti konať pred súdom, odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, takúto vadu konania podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP nezistil. I ďalšie skutočnosti vytkané navrhovateľom v jeho odvolaní sú bez právneho významu, keď tvrdenia v súvislosti s vierohodnosťou údajov sa preskúmaného rozsudku vôbec netýkajú.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporkyňa návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodala.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.